

2015-4

Offentligt ansattes modtagelse af gaver mv. og deltagelse i arrangementer med privat ledsager

3. marts 2015

Forvaltningsret

1114.3 – 115.3 – 2.2

Ombudsmanden rejste en sag over for Kulturministeriet i anledning af, at tre medarbejdere fra Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme havde modtaget billetter til et arrangement i DR og deltog i arrangementet med private ledsagere. Billetterne var modtaget i forbindelse med kontraktforhandlinger med DR om at leje en af styrelsens ejendomme til brug for afholdelse af arrangementet.

Ministeriet forklarede under sagen, at de tre medarbejders deltagelse ikke var af repræsentativ karakter, men udelukkende skyldtes tjenstlige forhold (tilsyn med lejekontraktens overholdelse og ejendommens fremtidige anvendelsesmuligheder). De tre medarbejders deltagelse i arrangementet gav derfor ikke ombudsmanden anledning til bemærkninger. Derimod var ombudsmanden enig med Kulturministeriet i, at medarbejderne ikke skulle have medbragt private ledsagere. Ombudsmanden fandt det endvidere relevant at få afklaret om – og i givet fald i hvilke situationer – medarbejdere i styrelsen kunne deltage i arrangementer med private ledsagere. Han bad Kulturministeriet underrette ham om, hvordan ministeriet ville sikre en sådan afklaring.

Styrelsen havde i sin gavepolitik i øvrigt fastsat en minimumsgrænse for returnering af gaver fra leverandører og kunder, sådan at gaver under en vis værdi kunne beholdes i styrelsen. I sin udtalelse til ombudsmanden anførte Kulturministeriet, at det var ministeriets opfattelse, at alle gaver som udgangspunkt burde returneres. Ministeriet ville derfor anmode styrelsen om at ændre sin gavepolitik, så det fremover skulle vurderes konkret i hvert enkelt tilfælde, om man kunne undlade at returnere en gave. Ombudsmanden fandt på den baggrund ikke anledning til at foretage sig yderligere i dette spørgsmål.

(Sag nr. 13/04488)

Herunder gengives ombudsmandens udtalelse i sagen, efterfulgt af en sagsfremstilling:

Ombudsmandens udtalelse

Den 5. oktober 2013 bragte et dagblad en artikel på sin hjemmeside om, at medarbejdere fra Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme (SLKE) i forbindelse med kontraktforhandlinger med DR om leje af Søfortet Trekroner havde modtaget et antal billetter til en jubilæumsfest for DRs radiokanal P3, som blev afholdt på Søfortet Trekroner lørdag den 7. september 2013.

Tre medarbejdere deltog i festen med ledsagere.

I et brev af 9. oktober 2013 bad jeg på eget initiativ Kulturministeriet om en udtalelse i sagen, jf. ombudsmandslovens § 17, stk. 1. Jeg bad ministeriet om at komme ind på, om den konkrete sag gav anledning til, at ministeriet ville foretage sig noget over for SLKE, og om det var praksis for medarbejdere i SLKE at modtage gaver eller andre erkendtligheder fra modparten i forbindelse med kontraktforhandlinger.

Til brug for min videre behandling af sagen bad jeg Finansministeriet og Moderniseringsstyrelsen om – i egenskab af overordnet arbejdsgiver for ansatte i staten – at udtale sig om den konkrete sag og forholde sig til, om den af SLKE fastsatte minimumsgrænse med det udgangspunkt, at alene gaver til en værdi over 300 kr. skulle returneres, var i overensstemmelse med den generelle gavepolitik for ansatte i staten. Jeg modtog Finansministeriets og Moderniseringsstyrelsens udtalelser den 23. oktober 2014, og jeg har herefter modtaget Kulturministeriets og SLKE's supplerende udtalelser i sagen.

I det følgende gennemgår jeg retsgrundlaget for offentligt ansattes adgang til at modtage gaver og andre fordele (pkt. 1). Jeg tager herefter stilling til, om det var berettiget, at de ansatte i SLKE selv modtog og benyttede de pågældende billetter til jubilæumsfesten i DR (pkt. 2.1). Dernæst tager jeg stilling til, om det var berettiget, at de ansatte alle deltog med private ledsagere (pkt. 2.2). Endelig tager jeg stilling til SLKE's politik for returnering af gaver, herunder navnlig den af styrelsen fastsatte minimumsgrænse på 300 kr. (pkt. 3).

Indledningsvis skal jeg nævne, at Moderniseringsstyrelsen i sin udtalelse af 17. oktober 2014 har lagt til grund, at den konkrete sag mellem DR og SLKE skal vurderes efter de almindelige forvaltningsretlige principper om offentligt ansattes modtagelse af gaver fra private borgere og virksomheder i forbindelse med deres arbejde, uanset at DR er en selvstændig offentlig institution. Dette kan ikke give mig anledning til bemærkninger.

1. Retsgrundlaget for offentligt ansattes adgang til at modtage gaver og andre fordele

Efter straffelovens § 144 kan den, der i udøvelsen af offentlig tjeneste eller hverv uberettiget modtager en gave eller fordel, straffes med bøde eller fængsel. Der findes ikke herudover lovgivning, som udtrykkeligt regulerer offentligt ansattes adgang til at modtage gaver og andre fordele i forbindelse med deres arbejde. Forholdet er i stedet reguleret af almindelige forvaltningsretlige principper, herunder reglerne om habilitet.

De almindelige forvaltningsretlige principper sætter således grænser for, hvad offentligt ansatte kan modtage af gaver og andre fordele. Det grundlæggende formål med disse begrænsninger er at undgå risiko for, at der kan rejses tvivl om offentligt ansattes upartiskhed, eller at der opstår en mere generel mistillid til de hensyn, som ligger bag den offentlige forvaltnings afgørelser og beslutninger.

God adfærd i det offentlige

Vejledningen "God adfærd i det offentlige" er udarbejdet i 2007 af Personalestyrelsen (nu Moderniseringsstyrelsen) i samarbejde med KL og Danske Regioner. Vejledningen kan findes i Retsinformation som vejledning nr. 9472 af 1. januar 2007.

I vejledningens kapitel 6 findes en nærmere beskrivelse af, hvad der efter gældende ret må anses for at være grænserne for offentligt ansattes modtagelse af gaver og andre fordele. Vejledningen er dog ikke til hinder for, at den enkelte myndighed selv fastsætter mere restriktive bestemmelser for sine ansatte.

Følgende fremgår bl.a. af vejledningen:

"Gaver og andre fordele

Begrebet gaver og andre fordele skal her forstås bredt, dækkende både fysiske ting, som for eksempel chokolade, bøger og vingaver, og ikke fysiske ting, som for eksempel tilbud om rabatter, rejser, kurser eller forplejning. Der kan også være tale om pengegaver, for eksempel i form af begunstigelse ved testamente.

Fælles for gaverne og fordelene er, at de – uanset værdi og uanset motivet bag giverens gestus – tilbydes den ansatte i kraft af dennes stilling i det offentlige. Giveren kan være en enkelt borger (...). Gavegiver kan også være en privat virksomhed, en interesseorganisation eller anden eksternt part.

...

Det almindelige udgangspunkt

Udgangspunktet er altså, at offentligt ansatte ikke bør modtage gaver eller andre fordele fra borgere eller virksomheder i forbindelse med deres arbejde.

En ansat, der bliver tilbudt en gave eller en fordel fra en person eller virksomhed, bør således undlade at tage imod den, hvis den har sammenhæng med den pågældendes ansættelse i det offentlige. Dette gælder både i tilfælde, hvor gavegiveren er eller har været part i en sag hos myndigheden, og i tilfælde, hvor gavegiveren ikke tidligere har haft en sag under behandling hos den pågældende myndighed.

...

En offentlig ansat, der er involveret i køb af varer eller tjenesteydelser for det offentlige, bør ikke foretage private køb med rabatter eller andre fordelagtige vilkår hos leverandører, hvis rabatten er tilbudt den ansatte i kraft af ansættelsesforholdet. Derimod er der ikke noget i vejen for, at den ansatte foretager private køb med rabatter hos en leverandør, hvis rabatten ikke har nogen tilknytning til ansættelsesforholdet, for eksempel fordi leverandøren yder rabat til alle, der er medlemmer af en bestemt fagforening mv.

Tilfælde, hvor der alligevel kan modtages gaver

I visse særlige tilfælde kan offentligt ansatte dog alligevel modtage gaver.

For eksempel er det almindeligt anerkendt, at offentlige ansatte kan modtage sædvanlige lejlighedsgaver fra borgere eller virksomheder i forbindelse med arrangementer af personlig karakter, for eksempel særlige fødselsdage, jubilæer eller afsked.

...

Offentligt ansatte kan tilsvarende modtage mindre gaver fra forretningsforbindelser mv. i forbindelse med højtider, for eksempel jul eller nytår. Ikke mindst i disse tilfælde er det dog vigtigt, at der er tale om beskedne gaver.

Ansatte kan endvidere modtage beskedne 'taknemmelighedsgaver', i de tilfælde hvor det kan synes uhøfligt og være en skuffelse for giveren, hvis gaven returneres.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

...

Endvidere er det almindelig kutyme, at offentligt ansatte kan modtage mindre gaver fra for eksempel udenlandske gæster, der er på tjenstligt besøg (værtsgaver), ligesom der kan modtages tilsvarende gaver fra værtslandet i forbindelse med offentligt ansattes tjenstlige besøg i udlandet.

...

Det vil være op til den enkelte myndighed at beslutte om, og i hvilket omfang, modtagne gaver skal registreres.”

Personalestyrelsens notat fra maj 2010

Vejledningen ”God adfærd i det offentlige” er blevet suppleret af Personalestyrelsens (nu Moderniseringsstyrelsens) notat fra maj 2010 om modtagelse af gaver, invitationer og andre fordele. Notatet er tilgængeligt på Moderniseringsstyrelsens hjemmeside (hr.modst.dk) under emnet ”Personalepolitik – indhold og proces”.

Af notatet fremgår bl.a. følgende:

”Eksempler

...

Invitationer til arrangementer og middage mv. samt tilbud, der indeholder andre elementer end rene gaveelementer

Ex: En it-leverandør sender efter kontraktens indgåelse de chefer og medarbejdere, der har været involveret i kontraktforhandlingerne, adgangsbilletter til en rockkoncert.

Ex: Eller en forlystelsespark tilsender en række myndigheders chefer årsadgangskort til parken.

I begge tilfælde er der tale om gaver, som skal returneres.

Ex: En kreds af chefer og medarbejdere inviteres til en årlig tilbagevendende middag med en arbejdsgiver-, personale- eller anden interesseorganisation.

Modtagelse af en invitation af denne karakter vil normalt være uproblematisk. Inden man accepterer invitationen bør det dog indgå i overvejelserne, om invitationen er et naturligt led i samarbejdsrelationen, om den

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

indeholder et fagligt og/eller samarbejds-mæssigt formål samt om den re-præsenterer en begrænset økonomisk værdi.

I nogle situationer kan det endvidere være relevant at overveje, om accept af en middagsinvitation eller lign. kan give anledning til fremtidige problemstillinger – også selv om invitationen i sig selv forekommer uproblematisk. For eksempel kan det være kutyme, at en privat leverandør inviterer embedsmænd på middag efter kontraktens indgåelse; Her vil en middag på den ene side kunne forsvares ud fra de fremtidige samarbejdsrelationer – på den anden side skal der opretholdes neutralitet i forhold til denne og øvrige udbydere på markedet.

I konkrete tvivlstilfælde kan en mulig løsning være at lade ministeriet afholde udgiften for deltagelse middagen eller arrangementet. Det forudsætter naturligvis, at udgiften kan forsvares ud fra samarbejds-mæssige og/eller faglige forhold. Tilsvarende kan gøre sig gældende, hvis en virksomhed f.eks. tilbyder rejse og ophold i forbindelse med en konference.

...

Særlige forhold for chefer?

Ledere som står i spidsen for en myndighed eller afdeling vil lejlighedsvis kunne komme i den situation, at de – i kraft af deres stilling – tilsendes fysiske gaver, invitationer til div. arrangementer eller tilbudt forskellige rabatordninger. Disse tilbud vil ikke sjældent adskille sig – i størrelse såvel som i art – fra gaver mv., som 'menige' medarbejdere tilbydes, og kan derfor give anledning til særlige overvejelser.

Som udgangspunkt vil tilbud om gaver skulle behandles efter de samme retningslinjer, uanset hvilket stillingsniveau modtageren har. Dog kan man pege på det særlige aspekt, der gør sig gældende for en (top)leder, at denne i kraft af sin organisatoriske placering i særlig grad vil være normgivende for resten af organisationens adfærd. Dette kan således føre til, at lederen i den konkrete situation kan overveje, om der af hensyn til signalværdien både indadtil og udadtil bør udvises ekstra tilbageholdenhed – også selvom tilbuddet som udgangspunkt ikke burde være problematisk at tage i mod.

Gavens værdi

Til slut kan det nævnes, at det ind imellem fremføres i medierne, at der skulle gælde en beløbsgrænse – eller en såkaldt 'bagatelgrænse' – for hvad offentligt ansatte må modtage. Dette bygger formodentlig på en misforståelse, som kan hænge sammen med, at der i skattemæssig sammenhæng kan gælde en beløbsgrænse mht. skat af gaver.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

I vejledningen om 'God adfærd i det offentlige' opereres med begreber som 'sædvanlige', 'mindre' og 'beskedne' gaver i de tilfælde, hvor gaver undtagelsesvist kan modtages. Dette ud fra en tiltro til, at såvel myndigheder som ansatte vil være i stand til at vurdere, om modtagelse af en gave i den konkrete situation er i overensstemmelse med de gældende regler. Herved undgår man også, at både giver og modtager sættes i en akavet situation, hvor værdien af gaven skal drøftes."

2. Modtagelse og benyttelse af billetter til jubilæumsfesten i DR

Ud over formesteren – som jeg forstår er ansat af SLKE som vicevært og derfor bor på Søfortet Trekroner – deltog der tre ledende medarbejdere fra SLKE i jubilæumsfesten på Søfortet. De deltog alle tre med private ledsagere.

I det følgende tager jeg først stilling til, om det var berettiget, at de tre medarbejdere i SLKE selv modtog og benyttede de pågældende billetter til jubilæumsfesten i DR (pkt. 2.1). Dernæst tager jeg stilling til, om det var berettiget, at disse tre medarbejdere alle deltog med private ledsagere (pkt. 2.2).

2.1. Medarbejdernes egen deltagelse i arrangementet

Modtagelsen af billetterne og den efterfølgende deltagelse i jubilæumsfesten rejser først og fremmest spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om en gave eller anden fordel for de tre medarbejdere, eller om deltagelsen var begrundet i deres tjenstlige forhold.

Hverken vejledningen "God adfærd i det offentlige" eller Personalestyrelsens notat fra maj 2010 forholder sig udtrykkeligt til dette spørgsmål. Under min behandling af sagen har jeg derfor spurgt Moderniseringsstyrelsen om den generelle gavepolitik for ansatte i staten i en situation som den foreliggende.

Moderniseringsstyrelsen har over for mig oplyst, at det normalt ikke bliver betragtet som en gave eller anden fordel, hvis ansattes deltagelse i et arrangement skyldes, at den ansatte skal føre tilsyn med, at lovgivning eller kontraktmæssige forpligtelser overholdes i forbindelse med arrangementet. Det samme må ifølge Moderniseringsstyrelsen antages at gælde, hvor deltagelsen har til formål, at relevante medarbejdere opnår erfaring med anvendelsesmulighederne for myndighedens ejendomme.

Moderniseringsstyrelsen har om den konkrete situation udtalt, at det "ikke ganske [kan] afvises, at de pågældende medarbejders deltagelse i hvert fald delvist, tjente disse formål, således at den gratis adgang ikke eller ikke fuldt ud kan betragtes som en gave eller fordel".

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

I sine udtalelser i sagen har Kulturministeriet og SLKE anført, at SLKE under kontraktforhandlingerne ønskede, at relevante fagpersoner kunne deltage i arrangementet, fordi medarbejderne skulle have adgang til at kontrollere, om de kontraktretlige forpligtelser blev overholdt, samt for at få erfaringer med Søfortets anvendelsesmuligheder. Det skyldtes logistiske forhold, at adgangen til arrangementet blev håndteret på samme måde som billetter til gæster, dvs. med tilmelding, transport og adgangsarmbånd.

Kulturministeriet har herefter fundet, at modtagelsen af billetterne i den konkrete situation ikke skal betragtes som en gave eller erkendtlighed. Denne vurdering har ministeriet fastholdt også efter at have fået forelagt Moderniseringsstyrelsens udtalelse i sagen. Ministeriet har således i sin udtalelse af 10. december 2014 præciseret, at man anser de tre medarbejders deltagelse som udelukkende begrundet i tjenstlige forhold.

Det kan efter min gennemgang af sagen ikke give mig anledning til bemærkninger, at de tre medarbejdere i SLKE modtog og benyttede DRs billetter til arrangementet på Søfortet.

Jeg har bl.a. lagt vægt på, at det er SLKE (og Kulturministeriet), der har den daglige erfaring med området, og som derfor er nærmest til at vurdere, om det var nødvendigt, at de tre medarbejdere deltog i arrangementet. I det lys lægger jeg til grund, at de tre medarbejders deltagelse udelukkende var begrundet i tjenstlige forhold, også selvom de alle deltog med ledsagere.

Jeg går derfor ikke nærmere ind i en vurdering af, om medarbejdernes deltagelse – såfremt denne kun delvist var begrundet i tjenstlige forhold og dermed indeholdt et vist gaveelement – var berettiget efter de almindelige forvaltningsretlige principper, som navnlig er beskrevet i Personalestyrelsens notat fra maj 2010 om deltagelse i arrangementer mv.

2.2. Deltagelse med private ledsagere

DRs jubilæumsfest

Med det udgangspunkt at de tre medarbejders deltagelse i jubilæumsfesten alene var begrundet i tjenstlige forhold, er det næste spørgsmål, om det var foreneligt med de forvaltningsretlige principper for offentligt ansattes modtagelse af gaver og andre fordele, at de tre medarbejdere alle deltog med private ledsagere.

Hverken vejledningen "God adfærd i det offentlige" eller Personalestyrelsens notat fra maj 2010 forholder sig til, i hvilke situationer offentligt ansatte kan deltage i arrangementer med ledsagere. Under min behandling af sagen har jeg derfor også spurgt Moderniseringsstyrelsen om den generelle politik i staten på dette område.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Det fremgår af Moderniseringsstyrelsens svar af 17. oktober 2014, at det klare udgangspunkt er, at offentligt ansatte ikke – medmindre den pågældende selv betaler – må medtage en privat ledsager til arrangementer. Moderniseringsstyrelsen skriver videre, at der sædvanligvis ikke vil være grundlag for at fravige dette udgangspunkt, hvor den ansattes deltagelse skyldes tjenstlige forhold.

Der kan ifølge Moderniseringsstyrelsen forekomme særlige tilfælde, hvor en offentligt ansat kan medbringe en privat ledsager uden at betale særskilt herfor. Det vil f.eks. kunne være tilfældet ved arrangementer, hvor den offentligt ansattes deltagelse tjener et repræsentativt formål, og hvor det i den forbindelse er naturligt at medbringe en privat ledsager.

Kulturministeriet har i sin udtalelse til mig af 10. december 2014 vurderet, at SLKE's medarbejdere ikke skulle have brugt fribilletterne til at medbringe private ledsagere til DRs jubilæumsfest. Ministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at deltagelsen ikke tjente et repræsentativt formål. Der var alene et tjenstligt formål med de ansattes deltagelse, og billetterne blev alene udleveret til SLKE på baggrund af de aftaler, der blev indgået i forbindelse med leje af Søfortet.

Jeg er enig med Kulturministeriet i, at de tre medarbejderes deltagelse ikke tjente et repræsentativt formål. Jeg er også enig med ministeriet i, at SLKE's medarbejdere ikke skulle have brugt fribilletterne til at medbringe private ledsagere til arrangementet. De almindelige forvaltningsretlige principper – herunder hensynet til at bevare tilliden til offentligt ansattes upartiskhed og forvaltningens afgørelser og beslutninger generelt – må således efter min opfattelse føre til, at offentligt ansatte ikke kan medbringe en privat ledsager ved et arrangement som det foreliggende, når de ansattes deltagelse i det pågældende arrangement alene skyldes tjenstlige forhold.

Styrelsen for Slotte og Kulturejendommens retningslinjer

Det fremgår af SLKE's udtalelse af 20. november 2014, at styrelsen vurderede, at deltagelse med ledsager var uproblematisk, idet arrangementet foregik uden for normal arbejdstid (lørdag aften), og fordi ledsagernes deltagelse ikke havde indflydelse på medarbejdernes tjeneste. SLKE anfører videre, at denne praksis er på linje med retningslinjerne i Kulturministeriets departement.

Kulturministeriet har imidlertid i sin udtalelse af 10. december 2014 anført, at ministeriets retningslinjer i gavepolitikken ikke nævner de anførte faktorer. Tidspunktet for arrangementets afholdelse og ledsagernes indflydelse på medarbejdernes tjenstlige opgaver er således ikke elementer, der indgår ved Kulturministeriets vurdering af, om et arrangement er af en karakter, der taler for, at en privat ledsager kan medbringes.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Kulturministeriet oplyser også, at der ikke i SLKE's gavepolitik er fastsat særskilte retningslinjer for, i hvilke situationer det er normalt at tage ledsager med, og at SLKE i stedet tager udgangspunkt i generel kutyme og praksis på kulturområdet. Det er ikke beskrevet, hvad denne kutyme og praksis nærmere består i.

Der synes således at være forskellige opfattelser mellem ministeriet og SLKE af, hvilke momenter der kan lægges vægt på ved vurderingen af, om en medarbejder har adgang til at medbringe en privat ledsager. I den forbindelse bemærker jeg, at jeg med ministeriets udtalelse af 19. november 2013 modtog en liste over SLKE's medarbejderdeltagelse i arrangementer på SLKE's ejendomme, som jeg forstår dækker perioden fra januar til oktober 2013. Det fremgår af listen, at der også her deltog private ledsagere i visse arrangementer.

På den baggrund er det efter min opfattelse relevant for SLKE at få afklaret, hvornår medarbejderne kan medbringe private ledsagere til eksterne arrangementer.

Jeg beder derfor Kulturministeriet underrette mig om, hvordan ministeriet vil sikre, at der sker en sådan afklaring i SLKE, herunder om der vil blive udarbejdet retningslinjer for, om – og i givet fald i hvilke tilfælde – medarbejderne kan medbringe private ledsagere til arrangementer, som de inviteres til af borgere eller virksomheder mv. som led i ansættelsen.

3. SLKE's politik for returnering af gaver – minimumsgrænsen

I forbindelse med min behandling af sagen fik jeg tilsendt SLKE's retningslinjer for modtagelse af gaver (gavepolitikken).

Det fremgår bl.a. af gavepolitikken, at medarbejderne, når de på styrelsens vegne modtager en gave, skal vurdere, om gavens værdi er større eller mindre end udgiften til at sende gaven tilbage.

Styrelsen har i den forbindelse vedtaget en minimumsgrænse på 300 kr. Det betyder, at styrelsen beholder gaven, hvis værdien er under denne grænse, idet styrelsen antager, at omkostningerne ved at returnere gaven i sådanne tilfælde overskrider gavens værdi. Hvis gaven beholdes, administreres det sådan, at spiselige gaver stilles i personalerum eller køkkener til fri afbenyttelse. Vin og alkohol opbevares og doneres til sommerfesten. Andre gaver udloddes til institutionens medarbejdere via personaleforeningen.

Gaver, som har en værdi over 300 kr., returneres, medmindre udgiften til returnering af gaven overskrider gavens værdi.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Spørgsmålet er, om der kan udmeldes sådanne faste minimumsgrænser i lokale gavepolitikker.

I vejledningen om "God adfærd i det offentlige" anvendes begreber som "sædvanlige", "mindre" og "beskedne" gaver i de tilfælde, hvor gaver undtagelsesvist kan modtages. Der er således ikke tale om nogen bagatelgrænse, idet vejledningen i stedet angiver, at man i hvert enkelt tilfælde må vurdere konkret, om en gave undtagelsesvist kan modtages.

Det fremgår endvidere af Personalestyrelsens notat fra maj 2010, at der ikke gælder en egentlig bagatelgrænse for, hvad offentligt ansatte må modtage. Også efter notatet skal der således foretages en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Moderniseringsstyrelsen har i sin udtalelse til mig af 17. oktober 2014 anført, at de generelle forvaltningsretlige principper ikke indeholder nogen minimumsgrænse i forbindelse med vurderingen af, hvad offentligt ansatte kan tage imod af gaver eller andre fordele. Moderniseringsstyrelsen udtaler endvidere, at det harmonerer mindre godt med de gældende forvaltningsretlige principper om en konkret vurdering, hvis der lokalt bliver udmeldt en *fast* minimumsgrænse for, hvad en offentligt ansat kan modtage.

Moderniseringsstyrelsen finder dog ikke, at der er noget til hinder for en *vejledende* minimumsgrænse, som på visse områder kan være hensigtsmæssig af hensyn til den ansatte, der skal foretage vurderingen. En vejledende minimumsgrænse bør imidlertid efter Moderniseringsstyrelsens opfattelse ikke reelt udelukke det konkrete skøn.

SLKE har i udtalelsen af 20. november 2014 bl.a. anført, at styrelsen vil præcisere gavepolitikken, således at man forud for returnering af en gave skal vurdere, i hvilket omfang transaktions- og forsendelsesomkostningerne ved returnering står mål med den værdi, som gaven repræsenterer.

I sin udtalelse af 10. december 2014 skriver Kulturministeriet, at ministeriet har noteret sig, at det helt klare udgangspunkt i SLKE's gavepolitik er, at man som medarbejder ikke må modtage gaver, tilskud eller lignende fra leverandører. Jeg har forstået Kulturministeriet således, at det er ministeriets opfattelse, at alle gaver som udgangspunkt bør returneres. Ministeriet skriver videre, at ministeriet vil anmode SLKE om at ændre sin gavepolitik, så den fastsatte minimumsgrænse udgår, og det i stedet fremhæves, at der skal udøves et konkret skøn i hvert enkelt tilfælde, hvor omkostningerne ved returneringen ikke må indgå som et element.

På den baggrund finder jeg ikke anledning til at foretage mig mere i forhold til spørgsmålet om den minimumsgrænse, som SLKE har fastsat.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Jeg har i øvrigt noteret mig, at SLKE ved returnering af gaver i praksis informerer gavegiver om, at styrelsen ikke modtager gaver. SLKE har endvidere oplyst, at denne praksis vil blive indskrevet i styrelsens gavepolitik, og at SLKE også fremover i forbindelse med indgåelse af kontrakter vil præcisere over for leverandører og kunder, at styrelsen ikke modtager gaver.

4. Konklusion og afsluttende bemærkninger

Det kan ikke give mig anledning til bemærkninger, at de tre medarbejdere i SLKE modtog og benyttede DRs billetter til arrangementet på Søfortet.

Jeg er imidlertid enig med Kulturministeriet i, at de tre medarbejdere ikke skulle have brugt fribilletterne til at medbringe private ledsagere til arrangementet.

Jeg har gjort SLKE bekendt med min opfattelse.

Efter min opfattelse er det endvidere relevant for SLKE at få afklaret, hvornår medarbejderne kan medbringe private ledsagere til eksterne arrangementer.

Jeg beder derfor Kulturministeriet underrette mig om, hvordan ministeriet vil sikre, at der sker en sådan afklaring i styrelsen, herunder om der vil blive udarbejdet retningslinjer for, om – og i givet fald i hvilke tilfælde – medarbejdere kan medbringe private ledsagere til arrangementer, som de inviteres til af borgere eller virksomheder mv. som led i ansættelsen.

Endelig har jeg forstået Kulturministeriet sådan, at det er ministeriets opfattelse, at alle gaver som udgangspunkt bør returneres. Ministeriet vil derfor anmode SLKE om at ændre sin gavepolitik, så den af styrelsen fastsatte minimumsgrænse for returnering af gaver udgår, og det i stedet fremhæves, at der skal udøves et konkret skøn i hvert enkelt tilfælde, hvor omkostningerne ved returneringen ikke må indgå som et element.

På den baggrund finder jeg ikke anledning til at foretage mig mere i forhold til spørgsmålet om den minimumsgrænse, som SLKE har fastsat.

Jeg har i øvrigt noteret mig, at SLKE ved returnering af gaver i praksis informerer gavegiver om, at styrelsen ikke modtager gaver. SLKE har endvidere oplyst, at denne praksis vil blive indskrevet i gavepolitikken, og at styrelsen også fremover i forbindelse med indgåelse af kontrakter vil præcisere over for leverandører og kunder, at styrelsen ikke modtager gaver.

Sagsfremstilling

I forbindelse med kontraktforhandlingerne mellem SLKE og DR om DRs leje af Søfortet Trekroner til brug for radiokanalen P3's jubilæumsfest anførte SLKE på et møde den 6. august 2013, at relevante fagpersoner fra SLKE gerne ville overvære arrangementet.

Ifølge SLKE's oplysninger ønskede DR af logistiske årsager, at adgangen for SLKE's medarbejdere blev håndteret via billetsystemet, dvs. med tilmelding, transport og adgangsarmbånd. DR meddelte den 9. august 2013, at man kunne reservere 4-6 billetter til SLKE's medarbejdere. Ifølge SLKE meddelte DR senere, at der ville blive reserveret fem billetter med ledsager (5x2 billetter). Aftalen mellem DR og SLKE om leje af Søfortet blev endeligt underskrevet af DR den 22. august 2013.

SLKE's medarbejdere benyttede tre billetter til jubilæumsfesten på Søfortet lørdag den 7. september 2013. Således deltog tre ledende medarbejdere i arrangementet. De anvendte alle tre billetter til også at medbringe en privat ledsager.

Et dagblad bragte efterfølgende en artikel på sin hjemmeside den 5. oktober 2013, hvoraf det fremgik, at medarbejdere fra SLKE i forbindelse med kontraktforhandlinger med DR om leje af Søfortet havde modtaget et antal billetter til jubilæumsfesten.

Jeg bad på den baggrund den 9. oktober 2013 Kulturministeriet om at udtale sig om, hvorvidt den konkrete sag gav anledning til, at ministeriet ville foretage sig noget over for SLKE. Jeg bad endvidere om, at ministeriet i sin udtalelse kom ind på, om det var praksis for medarbejdere i SLKE at modtage gaver eller andre erkendtligheder fra modparten i forbindelse med kontraktforhandlinger. Jeg bad i så fald om en nærmere redegørelse for denne praksis.

Den 19. november 2013 modtog jeg en udtalelse fra Kulturministeriet vedlagt udtalelser fra SLKE af 10. og 25. oktober 2013 og en kopi af sagens akter.

I udtalelsen af 10. oktober 2013 skrev SLKE bl.a.:

"SLKE har formuleret en gavepolitik i overensstemmelse med Moderniseringsstyrelsens 'God adfærd i det offentlige' samt Kulturministeriets gavepolitik. (...) SLKE's gavepolitik er vedlagt som bilag.

...

SLKE forvalter en række haver og slotte, som anvendes til forskellige offentlige events og arrangementer. En del arrangementer afvikles i sam-

BILAG – SAGSFREMSTILLING

arbejde med eksterne samarbejdspartnere. Det er en del af styrelsens strategi, at haver og ejendomme i endnu højere grad udnyttes og formidles til gavn for offentligheden fx gennem flere arrangementer, events mv. DR's jubilæumsfest er et eksempel på dette.

I den konkrete sag med SLKE's rolle i DR's jubilæumsfest modtog styrelsen billetter til fem medarbejder med ledsager, så SLKE's medarbejdere havde mulighed for at se, hvordan et arrangement på Søfortet Trekroner fungerede. Ikke alle billetter blev brugt, idet der kun deltog tre medarbejdere fra SLKE, der deltog til arrangementet lørdag d. 7. september 2013. De tre deltagende medarbejdere har alle været involveret i forberedelserne af arrangementet og arbejder med udvikling af Søfortet Trekroners anvendelsesmuligheder. De tre deltagere var ledende medarbejdere i SLKE. Medarbejderne havde ledsagere med.

...

Når SLKE udlejer haver eller kulturejendomme til eksterne samarbejdspartner, deltager SLKE derfor kun i det omfang, det er faglig relevant og i begrænset omfang.”

I udtalelsen af 25. oktober 2013 skrev SLKE bl.a.:

”Det var kun muligt at få adgang til DR's arrangement, hvis man havde billet og stod på deltagerlisten. Tre SLKE-medarbejdere, der alle havde faglig berøring med arrangementet (...), var til stede ved i arrangementet.

Der er ingen forskel på tilstedeværelse i medfør af kontrakten og tilstedeværelsen med billetter. SLKE's adgang til arrangementet blev aftalt i forbindelse med kontraktforhandlingerne og SLKE modtog ikke yderligere billetter.

SLKE påpegede ved kontraktforhandlingerne, at relevante fagpersoner gerne ville overvære arrangementet. SLKE fik 5x2 billetter til DR's arrangement. SLKE brugte 3x2 billetter til medarbejdere, for hvem det ville være fagligt relevant at deltage. SLKE brugte dermed ikke alle de billetter, der var stillet til rådighed.

DR's billetsystem betød, at gæster og andre deltagere, der skulle have adgang til arrangementet blev håndteret ens.

...

DR ønskede af logistiske årsager, at adgangen for SLKE-medarbejderne blev håndteret på samme måde som billetterne til gæsterne, dvs. med

BILAG – SAGSFREMSTILLING

tilmelding, transport fra Langelinje til Trekroner samt (adgangs)armbånd. Det betød, at SLKE-medarbejderne optrådte som gæster i DR's billetsystem. (...)"

Kulturministeriet udtalte den 19. november 2013, at man fandt SLKE's gavepolitik i overensstemmelse med både retningslinjerne for god adfærd i det offentlige og med Kulturministeriets gavepolitik og skrev bl.a.:

"På kulturområdet er det sædvanligt, at ministeriet og de underliggende styrelser løbende modtager invitationer til deltagelse i arrangementer, udstillinger, åbninger mv., hvor det ofte kan være fagligt relevant for pågældende medarbejder at deltage af hensyn til samarbejdsrelationen samt i forhold til faglig udvikling, hvilket også er afspejlet i både Styrelsen for Slotte og Kulturejendomes og Kulturministeriets gavepolitik. Der bør dog altid foretages en konkret vurdering af, om deltagelse i et arrangement m.v. er i overensstemmelse med den konkrete gavepolitik."

Om den konkrete sag skrev Kulturministeriet bl.a. følgende:

"Kulturministeriet vurderer, at Styrelsen for Slotte og Kulturejendomes modtagelse af billetter til arrangementer på Søfortet Trekroner ikke er at betragte som modtagelse af en gave eller erkendtlighed. Kulturministeriet har lagt vægt på (...), at det beror på logistiske årsager og et ønske fra DR, at adgang for styrelsens medarbejdere skete i form af fribilletter – bortset fra formesteren, der i sin egenskab af bosiddende på fortet heraf havde adgang. Kulturministeriet har desuden lagt vægt på, at (...) det er afgørende, at styrelsen har adgang til arrangementer på styrelsens ejendomme for at kunne se, om de kontraktlige forpligtelser overholdes samt få erfaringer med anvendelsesmulighederne.

Kulturministeriets vurdering bekræfter således, at deltagelsen i arrangementet sker i overensstemmelse med Kulturministeriets og styrelsens gavepolitik. I begge gavepolitikker fremhæves, at invitationer, fribilletter m.v. til kulturelle arrangementer og begivenheder i udgangspunktet ikke betragtes om gaver, hvis de er knyttet an til institutionens almindelige virksomhed. Endvidere fremgår, at ansatte kun kan benytte sådanne invitationer såfremt de tjener et fagligt formål og knytter sig til det faglige område, som den ansatte beskæftiger sig med."

Kulturministeriet fandt endvidere, at fribilletterne – hvis de måtte betragtes som gave eller fordel – alligevel kunne modtages, fordi der var tale om billetter med en begrænset økonomisk værdi, og fordi det ville være et naturligt led i samarbejdsrelationen mellem SLKE og DR, at de tre medarbejdere deltog, samt at deltagelsen havde et fagligt formål.

BILAG – SAGSFREMSTILLING

Om det forhold, at de tre medarbejdere deltog med private ledsagere, skrev Kulturministeriet i udtalelsen:

”Kulturministeriet har overvejet, om det forhold, at der blev tilbudt billetter med ledsager ændrer i ministeriets vurdering. Det er Kulturministeriets vurdering, at arrangementet, der var Danmarks Radios jubilæumsshow for P3, og som lå på en lørdag aften, havde en festlig og delvis formel karakter, hvorfor det er at betragte som et arrangement, hvor der vil være naturligt at deltage med en privat ledsager.

Kulturministeriet har derudover lagt vægt på, at Danmarks Radio havde fremsendt billetter med ledsager, og at det i visse tilfælde er praksis på styrelsens område at deltage med private ledsagere, såfremt arrangementets karakter tilsiger det. Der henvises til styrelsens liste over arrangementet i 2013 af 10. oktober 2013.”

På den baggrund fandt Kulturministeriet ikke anledning til at foretage sig yderligere over for SLKE.

I SLKE's gavepolitik, som jeg fik tilsendt med ministeriets udtalelse af 19. november 2013, stod der bl.a.:

”SLKE følger retningslinjerne omkring god adfærd i det offentlige.

Det betyder, at du som SLKE-ansat ikke må modtage gaver, tilskud eller lignende fra leverandører, udover beskedne kutymemæssige gaver ved særlige lejligheder, eller småting med en begrænset værdi, der distribueres med rent reklamemæssigt formål.

Når leverandører alligevel har sendt f.eks. julegaver, har styrelsen flere gange stået i situationer, hvor vores udgifter til at returnere gaver overskrider gavens værdi, og hermed har returnering af gaven påført os en uforholdsmæssig stor udgift.

Styrelsens politik for modtagelse af gaver er:

Når du på styrelsens vegne modtager en gave, skal du vurdere, om gavens værdi er større eller mindre end udgiften til at sende gaven tilbage.

Styrelsen har vedtaget en minimumsgrænse på 300 kr., hvilket betyder, at hvis en leverandør uopfordret sender dig en gave til under 300 kr., er det udgangspunktet, at administration ved returnering og portoudgifter vurderes at overskride gavens værdi. Gaven tilfalder derfor institutionen.

I praksis håndteres dette ved, at spiselige gaver stilles i personalerum eller køkkener til fri afbenyttelse. Vin og alkohol opbevares og doneres til

BILAG – SAGSFREMSTILLING

sommerfesten. Andre gaver udloddes til institutionens medarbejdere via Personaleforeningen.

Gaver som har en værdi på over 300 kr. returneres, medmindre udgiften til returnering af gaven overskrider gavens værdi. I dette tilfælde tilfalder gaven institutionen. Tvivlsspørgsmål afgøres af teamchefen.

Modtager du en invitation, fribilletter eller lignende til kulturelle og faglige arrangementer og begivenheder, betragtes det i SLKE som udgangspunkt ikke som en gave. Du kan derfor anvende invitationer, fribilletter m.v., hvis det indgår i SLKEs almindelige virksomhed, dvs. at din deltagelse tjener et fagligt formål og almindelig repræsentation af styrelsen. Det skal her bemærkes, at du kun må anvende invitationer, fribilletter m.v., hvis de ligger indenfor dit fag/arbejdsområde, og anvendelsen af invitationer, fribilletter m.v. må ikke kunne give anledning til tvivl om din uafhængighed. Tvivlstillfælde drøftes med din teamchef, inden du deltager i arrangement m.v.”

Herefter bad jeg den 9. december 2013 Finansministeriet og Moderniseringsstyrelsen om at udtale sig om, hvorvidt disse myndigheder fandt, at de tre medarbejders deltagelse i den omtalte jubilæumsfest med private ledsagere var i overensstemmelse med den generelle gavepolitik, der gælder for ansatte i staten. Jeg bad endvidere myndighederne om at udtale sig om, hvorvidt det var i overensstemmelse med den generelle gavepolitik for ansatte i staten, at SLKE i sin gavepolitik havde fastsat en minimumsgrænse, hvorefter gaver til en værdi under 300 kr. som udgangspunkt ikke skulle returneres.

Den 23. oktober 2014 modtog jeg fra Finansministeriet Moderniseringsstyrelsens udtalelse af 17. oktober 2014, som ministeriet kunne tilslutte sig.

Af Moderniseringsstyrelsens udtalelse af 17. oktober 2014 fremgår bl.a. følgende om medarbejdernes og ledsagernes deltagelse i arrangementet:

”Det er Moderniseringsstyrelsen vurdering, at den foreliggende sag skal bedømmes efter de almindelige forvaltningsretlige principper om offentligt ansattes modtagelse af gaver fra private borgere og virksomheder i forbindelse med deres arbejde. Styrelsen lægger herved blandt andet vægt på, at relationen mellem SLKE, der er en offentlig myndighed, og DR, der er en selvstændig offentlig institution, i den konkrete sag var baseret på forretningsmæssige principper.

...

Det kan normalt ikke betragtes som en gave eller anden fordel, hvis den ansattes deltagelse skyldes, at den ansatte for eksempel har til opgave til

BILAG – SAGSFREMSTILLING

at føre tilsyn med, at lovgivningen eller kontraktmæssige betingelser overholdes i forbindelse med arrangementet. Det samme må antages at gælde, hvor deltagelsen har til formål, at relevante medarbejdere opnår erfaring med anvendelsesmulighederne for styrelsens ejendomme.

Efter Moderniseringsstyrelsens vurdering kan det ikke ganske afvises, at de pågældende medarbejders deltagelse, i hvert fald delvist, tjente disse formål, således at den gratis adgang ikke eller ikke fuldt ud kan betragtes som en gave eller fordel.

Det taler imidlertid imod denne vurdering af formålet med deltagelsen, at de pågældende ansatte medtog en privat ledsager.

(...) I tilfælde, hvor den ansattes deltagelse i et arrangement skyldes den ansattes tjenstlige forhold, vil der sædvanligvis ikke være grundlag for at fravige det helt klare udgangspunkt om, at offentligt ansatte ikke – medmindre den pågældende selv betaler herfor – må medtage en privat ledsager til arrangementet.

...

Med hensyn til spørgsmålet om medtagelse af privat ledsager er det helt klare udgangspunkt, at offentligt ansatte ikke – medmindre den pågældende selv betaler herfor – må medtage en privat ledsager til sådanne arrangementer. Der vil dog kunne forekomme særlige tilfælde, hvor en offentligt ansat kan medbringe en privat ledsager uden at betale særskilt for det. Dette vil for eksempel kunne være tilfældet ved arrangementer, hvor den offentligt ansattes deltagelse tjener et repræsentativt formål, og hvor det i den forbindelse er naturligt at medtage en privat ledsager. Moderniseringsstyrelsen har ikke mulighed for at vurdere, om dette er tilfældet i den foreliggende sag.”

Til spørgsmålet om, hvorvidt SLKE kunne udmelde en minimumsgrænse for returnering af gaver i sin gavepolitik, udtalte Moderniseringsstyrelsen bl.a. følgende:

”De generelle forvaltningsretlige principper indeholder ikke nogen minimumsgrænse i forbindelse med vurderingen af, hvad offentligt ansatte kan tage imod af gaver og andre fordele.

Spørgsmålet er, om der kan udmeldes faste eller vejledende minimumsgrænser i lokale gavepolitikker.

Efter Moderniseringsstyrelsens opfattelse harmonerer det mindre godt med de gældende forvaltningsretlige principper, hvorefter der skal fore-

BILAG – SAGSFREMSTILLING

tages en konkret vurdering af, hvad offentligt ansatte kan tage imod af gaver og andre fordele, hvis der lokalt udmeldes faste minimumsgrænser.

Derimod er der efter Moderniseringsstyrelsens opfattelse ikke noget til hinder for, at der lokalt udmeldes minimumsgrænser af vejledende karakter. Dette kan være hensigtsmæssigt på visse områder af hensyn til ansatte, der skal vurdere, om modtagelse af en gave eller anden fordel konkret er i overensstemmelse med de forvaltningsretlige principper. Udmelding af vejledende minimumsgrænser bør imidlertid efter Moderniseringsstyrelsens opfattelse ske på en sådan måde, at det konkrete skøn ikke reelt elimineres.”

Moderniseringsstyrelsens udtalelse gav mig anledning til at bede Kulturministeriet om en supplerende udtalelse i sagen den 10. november 2014.

Jeg bad bl.a. Kulturministeriet om at komme ind på, om det fortsat var ministeriets opfattelse, at de tre medarbejderes deltagelse skyldtes tjenstlige formål, selvom de deltog med privat ledsager. Jeg bad også ministeriet om at komme ind på, om jeg skulle forstå ministeriet sådan, at medarbejdernes deltagelse også tjente et repræsentativt formål. I den forbindelse bad jeg ministeriet om nærmere at forklare sin udtalelse om, at det i visse tilfælde var praksis på SLKE's område at deltage med privat ledsager, såfremt arrangementets karakter tilsagde det. Jeg henviste til, at jeg ikke kunne se, at denne praksis fremgik af SLKE's gavepolitik.

Jeg bad samtidig ministeriet om at komme ind på, i hvilke situationer det var normalt at tage ledsager med, herunder om SLKE havde fastsat retningslinjer for dette. Endelig bad jeg ministeriet om at tage stilling til, om ministeriet fortsat var af den opfattelse, at deltagelse med privat ledsager i den konkrete sag var i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper for offentligt ansattes modtagelse af gaver i forbindelse med deres arbejde.

For så vidt angik SLKE's gavepolitik, bad jeg endvidere Kulturministeriet om at udtale sig om, hvorvidt den af SLKE fastsatte minimumsgrænse for returnering af gaver harmonerede med Moderniseringsstyrelsens udtalelse. Jeg bad samtidig ministeriet om bl.a. at oplyse, hvorvidt SLKE retter henvendelse til gavegiverne og orienterer om sin gavepolitik samt frabeder sig fremtidige gaver.

Med e-mail af 10. december 2014 sendte Kulturministeriet sin supplerende udtalelse efter at have indhentet SLKE's bemærkninger af 20. november 2014.

BILAG – SAGSFREMSTILLING

Om medarbejdernes og ledsagernes deltagelse i arrangementet skrev SLKE bl.a.:

”De SLKE-medarbejdere der deltog i DR’s jubilæumsfest på Trekroner, deltog af tjenstlige årsager, da de alle havde været involveret i forberedelserne af arrangementet samt arbejdet med udviklingen af Søfortet Trekroners anvendelsesmuligheder.

...

Det var styrelsens vurdering, at deltagelse med ledsager var uproblematisk, da arrangementet foregik uden for normal arbejdstid (lørdag aften) og at ledsagernes deltagelse ikke havde indflydelse på medarbejdernes tjeneste. En vurdering på linje med retningslinjerne i Kulturministeriets departement.

...

Deltagelsen havde et mindre element af repræsentativ karakter (...). Repræsentativ i den forstand, at invitation til og deltagelse i arrangementer sker i kraft af rollen som samarbejdspartner, hvorfor invitation og deltagelse må ses som en bekræftelse af samarbejdsrelationen mellem parterne.

Det er styrelsens vurdering, at medarbejdernes deltagelse i overvejende grad havde et tjenstligt formål. Overordnet er det dog styrelsens vurdering, at man hverken i forhold til dette arrangement eller ved andre arrangementer som DR måtte holde, er tale om et samarbejde, der tilskriver deltagelse af ren repræsentativ karakter.

...

Der er (...) ikke en særskilt fortolkning af ledsageraspektet i styrelsens gavepolitik (...). Som tidligere nævnt har det været styrelsens vurdering, at medarbejderen kunne have ledsager med, hvis det ikke forstyrrede tjenesten eller hvis arrangementer foregik uden for almindelig arbejdstid.

Det er styrelsens opfattelse, at deltagelse med ledsager generelt er kutyme og praksis på kulturområdet. Videre er det styrelsens vurdering, at deltagelse uden ledsager ved nogle typer arrangementer kan forekomme forbeholdent eller decideret afvisende og ikke være befordrende for et professionelt samarbejde. Styrelsen har ikke nærmere beskrevet retningslinjer om ledsageraspektet, men har fulgt, hvad styrelsen opfattede som værende kutyme og praksis på kulturområdet.

BILAG – SAGSFREMSTILLING

Det er vigtigt at pointere, at styrelsen naturligvis kun deltager i arrangementer, der er relevant og ligger inden for styrelsens portefølje og hvis deltagelsen har et tjenstligt og/eller repræsentativt formål. I tilfælde kan det dog være svært at sondre mellem et tjenstligt og repræsentativt formål, da invitation og deltagelse i mange tilfælde både vil have et tjenstligt og repræsentativt element.

...

På baggrund af Moderniseringsstyrelsens udtalelse fra 17. oktober 2014, finder SLKE at den nuværende praksis både på styrelsens og generelt på det kulturministerielle fuldt ud er i overensstemmelse med god offentlig adfærd.”

Om sin gavepolitik i øvrigt skrev SLKE bl.a.:

”I praksis modtager styrelsen kun få og små gaver. Styrelsens gavepolitik er almindelig kendt blandt leverandører (...) hvorfor de ved, at styrelsen ikke modtager gaver. Endvidere er det praksis, at styrelsen i forbindelse med returnering af gaver, informere gavegiver om, at styrelsen ikke modtager gaver.

På baggrund af Moderniseringsstyrelsens udtalelse vil ovenstående praksis blive tilføjet til styrelsens gavepolitik, så der ikke kan herske tvivl om, hvad styrelsens politik er på området. Yderligere vil styrelsen i forbindelse med indgåelse af kontrakter præcisere overfor leverandører og kunder, at styrelsen ikke modtager gaver.”

Om minimumsgrænsen for returnering af gaver skrev SLKE bl.a.:

”Styrelsen har formuleret en lokal minimumsgrænse, der er let at omsætte for styrelsens mange forskellige faglige områder og giver derfor en let administrerbar tommelfingerregel.

...

På baggrund af Moderniseringsstyrelsens udtalelse, vil styrelsen præcisere i gavepolitikken, at man forud for returnering af en gave skal vurdere, i hvilket omfang transaktions- og evt. forsendelsesomkostningerne ved returnering står til måls i forhold til den værdi, gaven repræsenterer (...).”

Kulturministeriet skrev i sin udtalelse af 10. december 2014 bl.a. følgende om medarbejdernes og ledsagernes deltagelse i arrangementet:

BILAG – SAGSFREMSTILLING

”Kulturministeriet vurderer (...), at medarbejderne alle deltog i arrangementet for at føre tilsyn med kontraktens overholdelse og for at opnå erfaringer med Søfortets anvendelsesmuligheder.

Kulturministeriet har lagt vægt på, at det er almindelig praksis, at SLKE, som en del af kontrakter med arrangører, der anvender styrelsens områder, stiller krav om, at et nærmere aftalt antal medarbejdere skal have adgang til arrangementet med henblik på at observere afviklingen heraf og indsamle erfaringer til gennemførelse af fremtidige arrangementer på de udlejede arealer.

...

Kulturministeriet skal desuden henvise til (...), at det beror på logistiske årsager og et ønske fra DR, at adgangen for de tre medarbejdere skete i form af fribilletter.

Det er (...) Kulturministeriets opfattelse, at de tre embedsmænd fra SLKE for hvert enkelt vedkommende deltog i jubilæumsfesten på baggrund af de aftaler, der blev indgået i forbindelse med det kontraktlige forhold mellem SLKE og DR.

Det forhold, at Fortmesteren var til stede på søfortet kan efter Kulturministeriets vurdering ikke føre til en anden konklusion. Fortmesteren havde som vicevært til opgave at bistå med praktiske og tekniske problemstillinger samt uforudsete hændelser, hvilket adskiller sig fra de tre embedsmænds opgave med at føre tilsyn med kontraktoverholdelsen og opnå erfaring med søfortets anvendelsesmuligheder.

Kulturministeriet skal i den forbindelse bemærke, at ministeriet efter at have gennemgået sagen igen og i lyset af Moderniseringsstyrelsens udtalelse af 17. oktober 2014 er af den opfattelse, at medarbejderne ikke skulle have medbragt private ledsagere til det konkrete arrangement.(...)

Det skal endvidere (...) bemærkes, at (...) [t]idspunktet for arrangementets afholdelse og ledsageres indflydelse på medarbejderens tjenstlige opgaver er (...) [se SLKE's udtalelse af 20. november 2014 – min bemærkning] ikke elementer, der indgår ved Kulturministeriets vurdering af, om et arrangement er af en karakter, der taler for, at privat ledsager kan medbringes.

...

[M]edarbejdernes adgang til arrangementet og dermed udleveringen af de pågældende fribilletter var en del af vilkårene i aftalen mellem SLKE

BILAG – SAGSFREMSTILLING

og DR. Derudover er der ikke oplysninger i sagens materiale i øvrigt, der giver anledning til en anden konklusion end at anse den konkrete deltagelse som udelukkende begrundet i tjenstlige forhold.

På den baggrund er det Kulturministeriets opfattelse, at deltagelsen i det konkrete arrangement ikke samtidig tjente et repræsentativt formål.

...

[SLKE har ikke] fastsat særskilte retningslinjer for hvilke situationer, det er normalt at tage ledsager med, men at der i stedet tages udgangspunkt i en generel kutyme og praksis på kulturområdet.

(...) [Fribilletterne er] i det konkrete tilfælde (...) udleveret til SLKE på baggrund af de aftaler, der blev indgået i forbindelse med leje af Søfortet, og at det, som (...) oplyst, er ministeriets vurdering, at der alene er tale om et tjenstligt formål med deltagelsen.

På den baggrund er det Kulturministeriets vurdering, at SLKE's medarbejdere ikke skulle have brugt fribilletterne til at medbringe en privat ledsager i den konkrete sag."

Om gavepolitikken i øvrigt skrev Kulturministeriet bl.a.:

"Kulturministeriet noterer sig, at SLKE's gavepolitik vil blive tilrettet, således at det fremgår, at der ved returnering skal rettes henvendelse til gavegiver med oplysning om, at styrelsen frabeder sig gaver for fremtiden.

...

Kulturministeriet noterer sig, at det helt klare udgangspunkt i SLKE's gavepolitik er, at man som medarbejder ikke må modtage gaver, tilskud eller lignende fra leverandører, hvor det er ministeriets opfattelse, at alle gaver bør returneres.

Kulturministeriet vil anmode SLKE om at ændre gavepolitikken, således at den fastsatte minimumsgrænse udgår. Det skal i stedet fremhæves, at der skal udøves et konkret skøn i hvert enkelt tilfælde, og ved den vurdering må omkostningerne ved returnering ikke indgå som et element."